

SAFE ZONE

JOURNAL

Ücretsizdir

www.safezonejournal.com

Sayı: 07 Temmuz - Ağustos - Eylül 2024

İş Sağlığı Güvenliği Platformu Dergisi

12.
YILINDA
6331 SAYILI
İŞ SAĞLIĞI ve
GÜVENLİĞİ
KANUNU

6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE ÇERÇEVE YÖNETMELİKLERDE DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

Erdinç Günay
Maden Mühendisi - AKEL İSG YKB

1. "50'den az çalışanı bulunan az tehlikeli işyerlerinde İş Güvenliği Uzmanı ve İş Yeri Hekimi görevlendirme zorunluluğu 31.12.2024 tarihine kadar uzatılmıştır." Ülkemizde zincir özellikte olan ve 1-9 arası personel çalışmakta olan banka, mağaza, eczane, ofis vb. 50'den az ve az tehlikeli on binlerce iş yerlerinde özellikle 1-9 kişi arası personel çalışması ve aylık hizmet sürelerinin 1 saatin altında bulunması nedeniyle iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının bu hizmeti efektif ve sağlıklı olarak verebilmeleri mümkün bulunmamaktadır.
 - a. 1-9 arası çalışana sahip ve az tehlikeli işyerlerinde 6331 sayılı kanun kapsamında çalışanların işe giriş/periodyk muayenelerinin bağlı oldukları sağlık ocağından yapılması ve İSG eğitimleri ile işyerlerine ait RD ve ADP çalışmalarının OSGB'lerden alınmasının yeterli kabul edilmesi,
 - b. 10-49 arası çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerlerinde ise, 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanununun 01.01.2025 tarihinden itibaren hizmete alınması daha sağlıklı olacaktır.
2. 27.05.2024 Tarihinde İSG Katip sisteminde yapılan güncelleme ile iş yerinde 1 tek çalışan personel sayısının artması durumunda dahi sistem o OSGB'nin tüm atamalarını blok eleyerek iş yapamaz ve hizmet veremez hale getirmektedir. Burada en büyük hata işyerlerinde İSG hizmetlerinin çalışan sayısına ve tehlike sınıfına göre dakika üzerinden yapılmasına izin verilmesinden kaynaklanmaktadır. Zaten iş yerinin tehlike sınıfı ve çalışan sayısına göre dakika üzerinden atama yapılması İSG hizmetlerinin kalitesini olumsuz yönde etkileyen en büyük faktör olarak karşımıza çıkmaktaydı şimdi de her hangi bir iş yerinde bir personelin daha artması nedeniyle yüzlerce hatta binlerce atamanın blok elenmesi tamamen sistemin çökmesine sebebiyet vermiştir.

Burada yapılması gereken en önemli adımlar;

 - a. Tüm işyerlerinde İSG profesyonellerinin asgari atama sürelerinin iki Saat/Ay olmak üzere yapıldıktan sonra kalan çalışan sayısı içinde bir üst tam saate yuvarlanarak atamaların tam saat ve katları olarak yapılması sağlanmalıdır.

b. Yetersiz süre nedeniyle atamaların kitlenmesi hususu o OSGB şubesinin tüm atamaları için değil, sadece yetersiz süre uyarısı veren firmaya olan hizmetin bloke edilmesi şeklinde revize edilmesi gerekmektedir.

İSG Katip sisteminde İSG profesyonellerinin 11700 dk. (195 Saat/Ay) içe atama ve 11700 dk. 'da dışa atamalarının yapılması otomatik hak olarak sağlanmaktadır. Halbuki 10800 dk. (180 Saat/Ay) dışındaki süreleri sadece tek bir SGK sicil numarasında yapılan fazla mesai çalışmaları için geçerlidir. Normal şartlarda kısmi süreli atamalarda 11700 dk./ay hizmet verilmemesi gerekir. Bunun için;

- a. İSG Katip sistemini kısmi süreli atamalarda 10800 dk./ay sonrasına kapatılması,
- b. ÇSGB ile MEB' in yapmış olduğu protokol kapsamında, aktif olarak 10800 dk./ay olarak görev yapan İSG profesyonelinin, 10800 dk./ay sonrasında kalan 900 dk./ay atamalarını, MEB'e devrederek, MEB tarafından İSG profesyonelinin evine en yakın okuldan başlayarak, ilkokul, ortaokul ve liselere atamalarının yapılmasını sağlayarak, Haftada 4 saat okullarda İSG eğitimi vermelerinin sağlanması ülkemizde İSG kültürünün oluşması için son derece önem arz etmektedir.
- c. Hatta MEB ile yapılan protokol kapsamında İSG profesyonelleri için 900 dk./ay İSG eğitimleri için MEB'in belirlediği ek ders ücreti de ödenebilir.

Kamu veya özel sektörde kendi bünyesinde norm kadrosu farklı sanatlarda bulunan iş güvenliği uzmanları, 11700 dk. ataması yapılarak iki ayrı görevi bir arada yapmaya çalıştıkları görülmektedir. İşyerlerinde kendi bünyesinde bulunan çalışanlarını iş güvenliği uzmanı olarak atamak istediklerinde, İGU olarak yapılan atama süresi kadar başka bir işte görevlendirilmesinin otomatik olarak iptal edilmesi önem taşımaktadır. (Örneğin, kamuda yeraltı maden işletmesinde, üretim, ocak, vardiya, nakliyat, hazırlık, bakım onarım, elektromekanik vb. norm kadrolarda tam süreli görev yapan mühendisler, aynı zamanda aynı işletmede tam süreli A sınıfı İGU olarak ataması yapılabilmektedir.) Bunun için İGU'nun çalıştığı kurumdaki iş sözleşmesindeki norm kadro ünvanının İSG katibe yüklenmesi, sözleşmesindeki aylık çalışma süresine göre müsaade edilen yasal süre kadar İGU olarak atamasına izin verilmesine izin verilmelidir.

İSG Katip üzerinden entegratör İBYS yazılımının kullanılması bildirilmesine karşın, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğinin Ek-7 İhtar puanlar bölümünde İBYS kullanmama durumunda OSGB'lerin alacağı ihtar puanı yer almadığından, bugün hizmet veren yaklaşık 2400 OSGB'nin yarısından fazlası İBYS yazılımını kullanmamaktadır. Bu da hem İSG hizmetlerinin denetimi ve istatistik çıkartılması hem de OSGB'ler arasında haksız rekabete yol açmaktadır. Bunun için Ek-7 ihbar tablosuna İBYS sistemini kullanmayan OSGB'ler için orta seviyede ihtar puanı verilmesi önerilir.

29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri yönetmeliğinin 12. maddesinin, 31.1.2013 tarih ve 28545 sayılı RG ile Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB)'lerin kuruldukları il ve sınır komşu illerde hizmet sunmaya yetkilendirilmiş bulunmaktadır.

a. Türkiye genelinde özellikle zincir konumunda bulunan işyerlerinin İSG hizmetlerini tek bir muhatap ile almak istemeleri nedeniyle, OSGB'ler yasal mevzuata aykırı

bir şekilde "çözüm ortağı" uygulaması ile hizmet sunmaya çalışmaktadırlar. OSGB hizmetleri dışında, Yapı Denetim, MYK, Periyodik teknik muayeneler, TSE belgelendirmesi, sağlık muayene tetkikleri vb. faaliyetlerde komşu il sınırı bulunmaması, OSGB hizmetlerindeki komşu il sınırlamasındaki yanlışlığı en güzel bir biçimde anlatmaktadır.

- b. 20.01.2022 tarih ve 31725 sayılı RG ile yayınlanan, ÇALIŞANLARIN SAĞLIK GÖZETİMİNE YÖNELİK TIBBİ TETKİKLERİN USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK; MADDE 6 - (4) OSGB ve ÇASMER'ler sadece 29/12/2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında İSG-KÂTİP üzerinden tıbbi tetkik hizmeti sözleşmesi imzaladıkları işyerlerinin çalışanlarına yönelik tıbbi tetkik hizmeti verir. Hükmü ile 29/12/2012 tarih ve 28512 sayılı RG ile yayınlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğinin 12. Maddesinin 5. Fıkrasındaki OSGB'lerin komşu il sınırı ile hizmet vermesi kısıtlaması delinerek, OSGB'lere tıbbi tetkik hizmetini komşu il sınırı olmaksızın tüm Türkiye'de verebilme hakkını sağlamış bulunmaktadır.
 - c. Bu durum aynı yönetmeliğin içinde farklı maddelerinin birbirleri ile çelişkiye düşmesine sebebiyet vermiştir. Bu nedenle, 29/12/2012 tarih ve 28512 sayılı RG ile yayınlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliğinin 12. Maddesinin 5. Fıkrasının OSGB'ler Türkiye Genelinde hizmet verebilir şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir.
 - d. Türkiye genelinde İSG hizmeti vermek isteyen zincir özellikteki OSGB'ler merkez şube dışındaki şubelerini sadece yasal mevzuat zorunluluğu nedeniyle açtıkları için, 16 OSGB şubesi için yıllık en az 30.000.000 TL/Yıl İSG bakımından hiçbir katma değer sağlamayacak şekilde sadece 16 şubenin idari giderleri için (Kira, her bir şube için tam süreli İYH, İGU, DSP ataması, sekreter, elektrik, su, doğal gaz, aidat vb.) harcanmaktadır. Halbuki bu parayı İSG Hizmetlerinin ve personelin gelişimi için harcamış olsalar ülke İSG kültürünün gelişimine çok daha faydalı olacaktır.
7. Kalite ve Güvenliğin Simgesi olarak bilenen 16 Ekim 1954'den beri sektörde bulunan Türk Standartları Enstitüsünün, "Belgelendirme ve Uygunluk" dışındaki faaliyet alanı olan Standardizasyon hizmetlerinin ilgili bakanlıklar uhdesinde sektörde uygulanması için resmi gazetede yayınlanarak zorunlu hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Örneğin, gazlarda türüne göre, basınçlı tüplerin hidrostatik test süreleri TSE standartları ile belirlenmekte olup, İSG hizmetlerinin sunumu, kontrol ve denetimlerinde dikkate alınamamaktadır. Halbuki TSE Standartları isteğe bağlı değil, zorunlu ve bağlayıcı özellikte olması sağlanmalıdır.
 8. Çok tehlikeli sınıfta bulunan İnşaatların hemen hemen tamamında, tam süreli bir veya birden çok C Sınıfı İGU'ları çalışmaktadır. İnşaat sektörünün tamamında saha gözetim vb. İSG hizmetlerinin takibi için C Sınıfı İGU'ları veya iş güvenliği teknikerleri herhangi bir şekilde İSG Katip atamaları olmadan kaçak konumda çalışmaktadırlar. Bu sorunun çözümlenmesi çok büyük önem taşımaktadır. Bunun için A ve/veya B sınıfı İGU'nun gözetiminde C sınıfı tam süreli İGU veya teknikerlerinin çalışmasına olanak tanınmalıdır.

1

1

1

1

1

9. İGU, İYH ve DSP'ler için atama yapılacak lokasyon sayısına aynı bina, yerleşme veya kompleks dışında olması durumunda maksimum 20 lokasyon ile sınırlama getirilmesi ve önem taşımaktadır.
10. Sorumlu Müdürlerin, İSG Katip atamalarının en az 1/3'ünü OSGB evrak dokümantasyonları için ayırması zorunlu tutulmasını önermekteyiz. Böylece sorumlu müdürlerin en fazla 120 Saat/Ay atamalarının yapılması sağlanmış olacaktır.
11. 30.06.2016 tarih ve 29758 sayılı RG ile yayınlanan İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmeliğin, MADDE 2 - Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:“(7) 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; işveren ve hizmet sunanlar arasında mutabık kalınarak aynı sözleşme yılı içerisinde, aylık hizmet süreleri birleştirilebilir veya hizmet sunum aralıkları belirlenebilir.” Maddesinin “50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; işveren ve hizmet sunanlar arasında mutabık kalınarak maksimum 3 aylık periyotları geçmeyecek şekilde birleştirilebilir” şeklinde değiştirilmesi önem arz etmektedir. Mevcut yönetmelik maddesi nedeniyle, 50'den az ve az tehlikeli işyerlerinde 31.12.2023 tarihinde hizmetin başlaması ile birlikte, firmalar birkaç kişinin çalıştığı işyerlerinde, İSG hizmetlerini birleştirerek yılda bir defa vermeye kalkabileceklerdir.
12. Öneri ve tespit defterlerinin 3 nüsha olması ve sadece İGU, İYH ve İşveren arasında kullanılan bir defter olması nedeniyle, iş yerinde İSG süreçlerinin yürütümünden asıl sorumlu olan İSG kurul üyelerinin, öneri tespit defterine müdahil olamamaları önemli bir eksiklik. 6331 sayılı Kanunun en önemli kazanımlarından biri çalışan temsilcisi olmasına karşın, maalesef çalışan temsilcisi uygulaması istenilen amaca ulaşmamış bulunmaktadır. Bu nedenle,
 - a. Çalışan temsilcisinin de, öneri ve tespit defterine imzasının açılması,
 - b. Yıllık çalışma ve eğitim planı ile yıllık değerlendirme raporuna dahil edilmesi,
 - c. Çalışan temsilcisinin aynı sendika temsilcisi gibi sadece İSG konularında çalışmalarda bulunabilmesi için çalışan sayısına bağlı olarak en az 16 Saat/Ay çalışma süresinin aslı işinden ayrı olarak İSG konuları ile ilgili faaliyetlerde bulunması,
 - d. 6 ve üzeri Çalışan temsilcisi bulunan işyerlerinde ise baş temsilcinin sadece İSG konularıyla ilgili faaliyetlerde bulunması için yönetmelikte değişiklik yapılması önem taşımaktadır.
13. Öneri ve tespit defterinin noter veya İŞKUR onayı yerine, İGU ve İYH tarafından e-imza ile girilerek doldurulan ve İSG kurulu olan işyerlerinde, İSG kurul üyelerine elektronik olarak tebliğ edilen evrak konumuna getirilmesi önem arz etmektedir.
14. İş yeri hekimleri ile diğer sağlık personelinin görev, yetki, sorumluluk ve eğitimleri hakkındaki yönetmelikte, DSP'lerin, İYH'leri ile aynı sürelerde hizmet vermelerinin sağlanması hatta tehlike sınıfına bakılmaksızın 500 kişi ve üzerinde çalışanı bulunan işyerlerinde tam süreli DSP bulundurulması önerilir.
15. İş yeri Sağlık Personellerinin, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda belirtildiği şekliyle, 20.7.2013 Tarih ve 28713 Sayılı RG ile yayınlanan, İş yeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personellerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki yönetmelikte yeniden düzenlenerek, tanım olarak, “Diğer Sağlık Personelleri” yerine, “İş Yeri Sağlık Personelleri” olarak isimlerinin değiştirilmesi önerilir.
16. 506 Sayılı yasaya tabi çalışan özel bankaların İSG Katip üzerinden atamalarının yapılabilmesi için, sanal SGK sicil numarası verilere tanımlarının yapılması ve İSG katip atamalarının kayıt altına alınmalarının sağlanması önem arz etmektedir.
17. 6331 Sayılı Kanununun Madde 8 (7) Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan iş yeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla aslı görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilir. Maddesine diğer sağlık personelinin (iş yeri sağlık personeli) de dahil edilmesi önerilir.
18. Asıl ve alt işverenin aynı adreste çalıştığı işyerlerinde İSG hizmetlerinin bir bütün olarak hepsini kapsayacak şekilde İSG Katip üzerinden tek atama ile asıl işveren tarafından, hizmetin verilebilmesinin sağlanması önem arz etmektedir. Böylece aynı İGU ve İYH ile DSP'den asıl ve alt işverenler hizmet olarak standart hizmet kalitesi yakalanabilecektir.
19. Asıl ve alt işverenin bulunduğu işyerlerinde İSG Katip atamalarının asıl işverenin tehlike sınıfında yapılabilmesinin sağlanması önem taşımaktadır. Örneğin, Bir akaryakıt dolmuş tesisi veya rafineride, asıl iç çok tehlikeli sınıfta olmasına karşın bu iş yerinde alt işveren olarak hizmet veren güvenlik firması, tehlikeli sınıfta, temizlik firması ise az tehlikeli sınıfta İSG hizmetini alabilmektedirler.
20. Ülkemizde, başta lojistik, sahne çalışanları vb. iş kollarında günlük personeller çalışabilmektedir. Bu işyerlerinde çalışan personeller sadece 1 gün çalışma yapacaklarından bu kişilerin, işe giriş muayenesi ve İSG eğitimlerini alabilmeleri fiili olarak mümkün dahi bulunmamaktadır. Bu nedenle 30 günün altında çalışma süresi bulunan iş kollarında görev alacak personellerin almış oldukları, çalıştığı tehlike sınıfına uygun saatte İSG eğitim belgesi ile işe giriş muayenesi, sadece o meslek faaliyeti için yasal süresi boyunca geçerli olması ve yeni işe başvurduğunda almış olduğu İSG eğitimi ve işe giriş muayenesinin kabul edilmesi önem taşımaktadır.
21. OSGB'lerin vize süresi içinde taşınma ve yer değiştirmesi durumunda ilk başvuru zamanındaki harç yerinde evraklaşarak yapılan işlemler aynı olduğu için, vize yenileme sürecindeki harç bedelinin alınmasını önerilir.
22. 6331 sayılı kanunun Madde 8-(5) Bakanlık, iş güvenliği uzmanlarının ve iş yeri hekimlerinin görevlendirilmesi konusunda sektörel alanda özel düzenleme yapılabilir. Hükmü kapsamında, özellikle maden sektöründe en az 5 yıl sektörel tecrübesi olan, maden mühendisi iş güvenliği uzmanlarının görevlendirilmesi önerilir.
23. Meslek erbabı olmayan, yatırımcılar OSGB açarak, İGU, İYH ve DSP istihdam etmek suretiyle, İSG hizmeti sunmaya çalışmaktadırlar. Böyle olunca da OSGB hizmetleri sadece yasal sürelerde İGU, İYH ve DSP ataması yapan, bir ticari işletme mantığı ile yönetilmeye çalışılmaktadır. OSGB kuruluşunda ortakları arasında mutlaka İGU veya İYH bulunması koşulu aranması önem taşımaktadır.

24. İSG hizmetlerinin sunumunda, (baret, gözlük, kulaklık, eldiven, iş kıyafeti, iş ayakkabısı, KKD'ler, yangın söndürme tüpü, sağlık güvenlik işaret levhaları ile ilkyardım malzemeleri vb.) İSG profesyonellerinin önerdiği istenilen kalite ve standartlarda malzemeler alınmasında sorunlar yaşanabilmektedir. Sadece İSG ile ilgili sınırlı olmak üzere OSGB'lere hizmet vermekte oldukları firmalara malzeme temin etmelerine izin verilmesi İSG hizmet kalitesini arttırmaya faydalı olacaktır.
25. Birçok OSGB'nin dile getirdiği bir hususta, "Benim OSGB şubemin hizmetlerinde çok tehlikeli iş yeri yok, dolayısıyla DSP ataması veya bulundurma zorunluluğum bulunmamaktadır. Ama OSGB açılışı için tam süreli DSP diploması gerektiğinden gereksiz yere DSP bulundurmaktayız veya diplomasını kiralamaktayız." Savunmasında bulunmaktalar. Çok tehlikeli iş yeri bulunmayan OSGB'lerde çok tehlikeli iş yeri ataması olana kadar DSP zorunluluğu istenmemesi daha doğru olacaktır.
26. İş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme yönetmeliğinin, risklerin belirlenmesi ve analizi kısmında yer alan, MADDE 9 - (2) Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri, iş yerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve iş yerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilir. Hükmünün, risk değerlendirmesi, tespit edilen her bir tehlike kaynağının ayrı ayrı mutlaka o iş yerine ait resimle belirgin bir biçimde belirtilmesi önerilir.
27. İş yerlerinde acil durumlar hakkında yönetmelik, kapsamında hazırlanan acil durum planlarının o iş yeri veya iş yerlerinin gerçek acil durumlarını içerecek şekilde hazırlanması ve risk değerlendirme planında olduğu gibi o iş yerine ait olası acil durum öngörülerini resimler ile belgelenmelidir.
28. 3 vardiya hizmet veren işyerlerinde çalışan sayısı nedeniyle alınan İSG hizmetlerinde, özellikle İGU'larının vardiyaları da görece şekilde düzenleme yapılması son derece önemlidir. Örneğin 120 Saat/Ay İSG katip ataması ile hizmet alması gereken ve işim gereği 3 vardiya çalışan bir iş yerinde $60 + 60 + 60 = 120$ Saat/Ay olacak şekilde 3 ayrı İGU'nun atanması ve İGU'larının vardiya çalışma düzeninin de dokümantasyonlarda görünür olması sağlanması önerilir.
29. İSG Hizmetlerinin sunumunda tehlike sınıfına uygun İSG Profesyonellerinin ataması yapıldıktan sonra, yıllık izin istirahat vb. durumlarda hizmetin kesintisiz devam edebilmesi için, asıl İSG profesyonelinin ataması iptal edilmeden ikame İSG profesyoneli atanmak istendiğinde, İSG Katip 1. ataması olan İSG profesyonelinin dikkate alınmadan tekrar minimum atama süresi kadar atama süresi yapılmasını istemektedir. Örneğin 180 saat/ay atama ile hizmet veren bir İYH'nin 2 gün izin veya istirahati durumunda 16 saatlik ikame bir İYH atanması istendiğinde, İSG Katip tekrar 180 saat/ay başka bir İYH atanması istemektedir. Bu durum hayatın gerçekleriyle örtüşmediği gibi yasal mevzuata uygun verilmek istenen hizmetin kural dışında (ataması olan İYH'nin kaşesinin ataması olmayan İYH tarafından kullanılması gibi) uygulanmasına sebebiyet vermektedir.
30. İŞKUR desteği ile işe alınan personellerin SGK'ları 3 ay boyunca işveren tarafından yapılmadığından, bu personellerin işe giriş muayene ve İSG eğitimleri o iş yerine ataması bulunan İGU ve İYH tarafından yapılabilmesine mevzuat olanak sağlamamaktadır. Yasal mevzuatta yapılacak düzenleme ile İŞKUR desteği ile işe giren personellerin de İSG hizmetlerinin o iş yerinde ataması bulunan İSG profesyonelleri tarafından yapılmasına olanak tanınmalıdır.
31. Hizmet verilen iş yerinde asıl işverenin faaliyet alanı baz alınarak, diğer alt işverenlerin asli işverine bakılmaksızın, asıl işverenin NACE kodu altında aynı tehlike sınıfı ile hizmet vermesi sağlanmalıdır. Örneğin, Banka'da güvenlik hizmeti veren güvenlik firmasının bankanın tehlike sınıfı az tehlikeli olduğu için, İSG hizmetlerinde banka ile birlikte aynı statüye sahip hareket etmesi sağlanırken, aynı güvenlik firmasının çok tehlikeli bir iş yerinde görev yapması durumunda da yine asıl işverenin NACE kodu olan çok tehlikeli sınıfta İSG hizmetlerine tabi tutulmasının sağlanması önerilir.
32. Benzer şekilde NACE kodu az tehlikeli sınıfta olan örneğin temizlik firması personelleri içinden sadece bir bölümü, (baca veya dış cephe camı temizleme vb.) tehlikeli faaliyette bulunabilmektedirler. Bu tür durumlarda asıl işverenin faaliyet alanı ve NACE kodu değişmeden sadece tehlikeli veya çok tehlikeli faaliyette bulunacak personellere, geçici ve/veya sürekli çalıştıkları tehlike sınıfına uygun, işe giriş muayenesi, İSG eğitimi, KKD, ilave eğitimler alması ve kayıt altına alınarak belgelenmesi önerilir.
33. İSG Hizmetlerinde proaktif yaklaşım içinde olunması ve önlemler alınması son derece önem taşımaktadır. Örneğin;
- a. Kaynak'tan kaynaklı yangınların çok büyük çoğunluğunda yangına ilk 20 saniye içinde müdahale edilememesi üzerine, yangının kontrol altına alınmadığı görülmektedir. Bu nedenle, oksijen kaynağı makinası satışında, kaynak makinasını taşımak için kullanılan tekerlekli çekçek aletinin üzerinde yangın söndürme tüpü montajlı halde olmasının mevzuat bakımından zorunlu hale getirilmesi ve piyasada satılan tekerlekli kaynak makinası taşıma aparatlarında, üzerinde taşınabilir yangın söndürme tüpü bulunmayan kaynak makinalarına, CE ve TSE standardı verilmemesi ve kullanımında da denetim veya kazalardan sonraki incelemelerde uygunuz kabul edilmesi son derece önem taşımaktadır.
- b. 01 Aralık - 01 Nisan tarihleri arasında kış lastikleri takılması zorunlu olmasına karşın, araç kiralama filolarındaki araçların ticari görülmemesi nedeniyle, kış lastikleri opsiyonel olarak müşterilere sunulmaktadır. Halbuki araç kiralama filolarında kiralanan tüm araçların, yayınlanacak bir genelge ile 01 Aralık - 01 Nisan tarihleri arasında kış veya 4 mevsim lastiği kullanmaları zorunlu tutulması trafik güvenliği bakımından çok büyük önem taşımaktadır.
- c. Türkiye'de motorlu kuryelerin sayısı son yıllardaki hızlı artışla yaklaşık 100 bine ulaştı. Mart 2020'den bu yana moto kuryeler yaklaşık 63 bin kazaya karıştığı ve bine yakın moto kuryenin hayatını kaybettiği bilinmektedir. Moto kurye'lerin ürün sevkiyatları sırasında kasklarının üzerinde kayıt özellikli kamera takılma zorunluluğu getirilmesi, trafik kurallarını ihlal etme eyleminde ve kazaların azalmasında büyük katkı sağlayacaktır.

- d. İşyerlerinde bulundurulmuş ilkyardımcı çantaları iş yerinin tehlike sınıfına ve çalışan sayısına bakılmaksızın standart özellikte bulunmaktadır. Halbuki 3 Ağustos 2022 tarih ve 31922 sayılı RG ile yayınlanan, KARAYOLLARI KENARINDA YAPILACAK VE AÇILACAK TESİSLER HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK'e ait Ek-11'de Karayolu kenarındaki akaryakıt istasyonlarında bulunması gereken ilkyardımcı malzemelerinde, ilk kez, atel, el feneri, battaniye, alüminyum folya, streç film, sabun, cerrahi maske, suni solunum maskesi gibi standart ilkyardımcı malzemeleri dışında ekipmanlarda ilave edilmiş bulunmaktadır. Bu nedenle, ilkyardımcı çantalarının iş yerinin tehlike sınıfı ve faaliyet alanı ile işletmenin bulunduğu lokasyona göre İYH'nin uhdesinde belirlenmesi hususunda mevzuatta düzenleme yapılması önerilir.
- e. Tüm işyerlerinde acil durumlarda (kalp ve sonunum durması) yapılması gereken ağızdan ağıza veya ağızdan buruna suni teneffüste kullanılabilmesi için ambu bag bulundurulması zorunlu hale getirilmesi önerilir.
- f. Sanayi tipi (50 cm x 300 metre x 17µm) ebatlarında streç filmin binaların yangından korunması hakkındaki yönetmeliğe eklenerek tüm işyerlerinde en az 2 rulo bulundurulması zorunlu hale tutulması önerilir.
- g. Yangın söndürme tüpü, yangın dolabı, forklift, asansör, elektrik panoları vb. ekipman ve teçhizatların periyodik kontrollerinde QR etiket kullanımının zorunlu hale getirilmesi önerilir.
- h. BYKHY'de yapılacak revizyon ile, sanayiden sayılan ve 50 kişiden fazla çalışmanı bulunan işyerlerinde bulunan elektrik panolarında, pano içi otomatik yangın söndürme cihazları kullanılması zorunlu tutulması önerilir.
- i. Ülkemizde havalimanları ve sağlık kuruluşları ile AVM veya toplu yaşama alanı olan bazı iş merkezi veya sitelerde dışında kamuya açık alanlarda tekerlekli sandalye bulundurulması yasal olarak zorunluluk olmadığı için, işletmenin inisiyatifi veya duyarlılığına bağlı olarak hareket edildiği görülmektedir. Marina, tren ve otobüs terminalleri, sinema, tiyatro vb eğlence ve etkinlik alanlarında tekerlekli sandalye bulunmamaktadır. Yasal düzenleme ile örneğin kullanıcı yükü 500 kişi ve üzerinde bulunan eğlence merkezi, etkinlik alanı, toplu taşıma vb alanlarda yönetimin uhdesinde tekerlekli sandalye bulundurulması zorunluluğu getirilmesi önerilir.
- j. Binaların yangından korunması hakkındaki yönetmelik hükümlerinde istenilen kriterleri sağlamayan yapılar da, **(BYKHY. Madde 96: Yağmurlama sistemi elemanlarının TS EN 12259'a uygun olması şarttır.**
- (2) Aşağıda belirtilen yerlerde otomatik yağmurlama sistemi kurulması mecburidir:**
- a. **Yapı yüksekliği 30.50 m'den fazla olan konut haricindeki bütün binalarda,**
- b. **Yapı yüksekliği 51.50 m'yi veya 17 katı geçen konutlarda,**
- c. **Araç kapasitesi 20'den fazla olan veya giriş ve çıkışları bağımsız olsa dahi birden fazla bodrum katı kullanan kapalı otoparklarda ve 10'dan fazla aracın asansörle alındığı kapalı otoparklarda,**
- ç. **Birden fazla katlı bir bina içerisindeki yatılan oda sayısı 100'ü veya yatak sayısı 200'ü geçen otellerde, yurtlarda, pansiyonlarda, misafirhanelerde ve yapı yüksekliği 21.50 m'den fazla olan bütün yataklı tesislerde,**
- d. **Toplam alanı 2000 m²'nin üzerinde olan katlı mağazalarda, alışveriş, ticaret, eğlence ve toplanma yerlerinde,**
- e. **Toplam alanı 1000 m²'den fazla olan, kolay alevlenici ve parlayıcı madde üretilen veya bulundurulmuş yapılar. Hiçbir şekilde yangın uygunluk raporu verilmemesi ve sigorta yapılmaması konusunda gerekli yasal düzenlemelerin yapılması önerilir. Belediyelere ait itfaiye müdürlüklerinin BYKH'de ki yönetmeliğe muhali olarak yangın uygunluk raporunun verildiğinin, İSG profesyonelleri tarafından tespit edilerek durumun onaylı öneri tespit defterinde yazılıp sorunun giderilmesi veya bakanlık müfettişlerinin denetimlerinde tespit edilmesi halinde belediyenin vermiş olduğu yangın uygunluk raporunun bakanlık tarafından iptal edilmesi önerilir.**
- k. **Ülkemizde İSG kültürünün oluşması için, bisiklet satışlarında, teşvik, KDV indirimi, reklam veya sponsorlar aracılığı gibi alternatif çözüm önerileri ile kask, dizlik ve dirsekliğin de birlikte satılmasının standart hale getirilmesi önerilir. 3 ve 2 tekerlekli bisiklet satışlarında, kask, dizlik ve dirsekliğin kullanılması için gerekli teşviklerin (KDV indirimi, sponsor bulunması veya reklam alınması vb.) sağlanması ve satışının ve kullanımının zorunlu tutulması için gerekli yasal mevzuat düzenlemelerin yapılması önem arz etmektedir. Ayrıca birçok belediyenin uyguladığı bisiklet kullanımı, scooter veya mobilet kullanımlarında kask kullanılmasının zorunlu tutulmasını sağlama mevzuat düzenlemeleri ile gerekli önlemler alınarak ilgili birimler tarafından kontrol ve takibinin yapılması sağlanmalıdır.)**
34. İSG Profesyonellerinin görevlerini yaparken, 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve bu kanunun destekleyen 40'ın üstündeki yönetmeliklere aykırı durumların, tespit edilmemesi, uygunsuzlukların, RD, ADP, öneri tespit defteri ve varsa kurul toplantısına gündem maddesi olarak önerilmemesi durumunda, olası iş kazası veya denetimlerde tespit edilen uygunsuzluklardan dolayı İSG profesyonellerine gerekli ihtar puanı verilerek 100 ihtar puanını aşmaları durumunda da sertifikalarının askıya alınması ve tekrarında da iptal edilmesi önerilir.
35. OSGB'lerin, iş kazaları ve meslek hastalıklarını önleyebilmek için, Ar-Ge çalışmalarında bulunmak, İş Güvenliği ve İş Sağlığı konularında çalışma komisyonları kurarak kök neden analizleri yapıp, proaktif önlemler alınmasını önermek asli görevleri arasında olmalıdır. Bu nedenle iyi uygulama örnekleri için Bakanlığımız tarafından yarışmalar düzenlenerek, teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır.